

A scenic view of a lake with a city skyline in the background and autumn foliage in the foreground. The water is dark blue with gentle ripples. In the distance, a city with several tall buildings and a prominent chimney is visible under a blue sky with light clouds. The foreground features a rocky shoreline with small waves and autumn leaves in shades of orange, yellow, and brown.

Åtgärder

Åtgärder för att nå uppsatta mål

Nedan följer åtgärder som stärker Lidingös blåstrukturer och bidrar till att blåplanens mål uppfylls. Åtgärderna utförs i olika skeden där vissa genomförs snabbt och andra är mer långsiktiga. Ansvar för genomförandet ligger på olika nämnder och förvaltningar, vilka får planera för när de olika åtgärderna kan utföras och inom vilken budget. Åtgärderna kan förändras i samband med att ny kunskap kommer fram och förslag kan läggas till när nya behov uppstår.

Några åtgärder som har diskuterats i samband med framtagandet av blåplanen har redan påbörjats, till exempel arbetet med att minska fosforbelastningen från Kottlasjöns sediment liksom analys av tillgänglighet till stadens badplatser.

Styrning och uppföljning

En styrgrupp och en arbetsgrupp bildas för att säkerställa att grönplanens och blåplanens åtgärder genomförs samt för en fortsatt dialog med Lidingös ideella föreningar. De ansvarar för att årligen uppdatera och prioritera åtgärder i en handlingsplan, liksom för uppföljning av mål, strategier och riktlinjer.

Flera åtgärder behöver genomföras av Lidingö stad och av andra kommuner i kustvattnets avrinningsområde för att nå mål 1 och 2. För att påvisa förbättringar som kopplar till sammanlänkade biologiska, geologiska och kemiska system krävs i många fall mätningar under flera år. Som indikatorer på att staden systematiskt genomför åtgärder för att nå blåplanens mål väljs därför antalet påbörjade och avslutade åtgärder. Styr-

gruppen och arbetsgruppen ansvarar för en årlig uppföljning som relateras till de tidsperioder för påbörjande och genomförande av åtgärder som anges i blåplanen.

Blåplanens mål

1. Lidingö har rika och livskraftiga vattenmiljöer
2. Lidingö har vatten av god kvalitet
3. Lidingö har en variationsrik och attraktiv rekreation för alla

▲ Aluminiumbehandling i Kottlasjön .

▲ Liten gädda i Ekholmsnässjön .

▲ Rullstolsramp vid Kottlabadet.

ÅTGÄRDER SOM KOPPLAR TILL MÅL 1:

LIDINGÖ HAR RIKA OCH LIVSKRAFTIGA VATTENMILJÖER

	HUVUDANSVARIG FÖRVALTNING	ÅTGÄRD BÖR PÅBÖRJAS INOM	GENOMFÖRANDETID	UPPSKATTAD KOSTNAD FÖR ÅTGÄRD	UPPSKATTAD ÖKNING AV DRIFTKOSTNAD
• Utveckla Gråvikens naturvärden med betade havsstrandängar, blå bård och andra skötselåtgärder som bidrar till en ökad biologisk mångfald och stärkta fiskpopulationer. Undersök möjligheten att söka LONA-bidrag.	TFF	Påbörjad	< 5 år	+	+
• Lyft fram akvatiska värden och skötselbehov för att bevara och utveckla dessa värden vid omarbetning av skötselplan för Långängen - Elfviks naturreservat.	TFF+MSK	< 2 år	< 2 år	(+)	+
• Utred i samråd med Lidingö båtförbund möjligheter att minska fritidsbåttrafikens fysiska påverkan på stränder och områden med mindre vattendjup i Kyrkviken.	TFF+MSK	< 2 år	< 2 år	(+)	0
• Om lämpligt, genomför åtgärder.		< 5 år	< 5 år	+	(+)
• Inventera områden som har, eller kan få, höga värden för fisk och fiskrekrytering enligt utförd kustinventering.	MSK	< 5 år	< 2 år	+	0
• Informera om att fiske inte är fritt i Kottlasjön.	TFF	< 5 år	< 2 år	(+)	0
• Utred om fiskeförbud i Ekholmsnässjön kan förbättra fiskrekryteringen och om lämpligt inför förbud.	TFF+MSK	< 5 år	< 2 år	(+)	0
• Utred fiskerättigheter i Kottlasjön	TFF+MSK	< 5 år	< 2 år	++	0
• Utarbeta förvaltningsplan.		< 2 år	< 2 år	++	0
• Identifiera lämpliga platser för naturpedagogik	TFF+LKF	< 5 år	< 2 år	(+)	0
• Ställ i ordning utpekade platser.		< 5 år	< 2 år	+	+
• Utred om fågellivet på ytterligare holmar behöver skyddas och om skyddsområdet vid Fjäderholmarna bör utökas.	MSK	< 5 år	< 2 år	(+)	0
• Om så, föreslå inrättande av fågelskyddsområde till Länsstyrelsen.		< 2 år	< 2 år	(+)	0
• Ta fram informationsskyltar som beskriver Kottlasjöns sjösystems naturvärden, årddynamik, fisk och fiske.	TFF	< 10 år	< 2 år	+	0
• Ta fram informationsskyltar om natur- och kulturvärden i stadens kustvatten med koppling till miljön i Östersjön.	TFF	< 10 år	< 2 år	+	(+)

Kostnader

0 Utan kostnad
(+) Mycket låg kostnad
+ Låg kostnad
++ Medelhög kostnad
+++ Hög kostnad

Förkortningar

TFF = teknik- och fastighetsförvaltningen
MSK = miljö- och stadsbyggnadskontoret
LKF = lärande- och kulturförvaltningen
SLK = stadsledningskontoret

Hur tolkas tidsintervallerna? Exempel:

Åtgärdsförslag	Åtgärd påbörjas inom	Genomförandetid
Utred möjligheten att öka tillrinning till Kottlasjön.	< 2 år	< 2 år
Genomför eventuella åtgärder.	< 10 år	< 10 år

Inom två år påbörjas arbetet med att utreda möjligheten att öka tillrinningen till Kottlasjön. Från tidpunkten då utredningen påbörjas ska den färdigställas inom ytterligare två år. Ev. åtgärder påbörjas senast två år efter att utredningen är färdig och inom nästkommande tio år ska åtgärderna vara genomförda. Från att utredningen påbörjas tills färdigställda åtgärder tar därmed högst 2+2+10+10=24 år.

ÅTGÄRDER SOM KOPPLAR TILL MÅL 2: LIDINGÖ HAR VATTEN AV GOD KVALITET

	HUVUDANSVARIG FÖRVALTNING	ÅTGÄRD BÖR PÅBÖRJAS INOM	GENOMFÖRANDETID	UPPSKATTAD KOSTNAD FÖR ÅTGÄRD	UPPSKATTAD ÖKNING AV DRIFTKOSTNAD
• Ta fram en handlingsplan för dagvatten, klar senast 2019. I denna ingår att identifiera områden med risk för översvämningar och kapacitetsbrist i tekniska system, kopplat till högre havsnivåer och ökade nederbörds mängder	TFF	< 2 år	< 2 år	++	0
• Färdigställ oljeskyddsplanen. Den ska säkerställa att rutiner och beredskap finns för att förhindra och sanera skador på vattenmiljöerna vid eventuella utsläpp.	SLK	Påbörjad	< 2 år	(+)	+
• Ta fram ett planeringsunderlag för hur ny bebyggelse placeras med hänsyn till översvämningsrisker vid sjöar och vattendrag.	MSK	< 2 år	< 2 år	(+)	0
• Utred behovet av ytliga avrinningsvägar vid skyfall så att extrem nederbörd inte orsakar skador på byggnader och strategiskt viktiga anläggningar.	TFF	< 2 år	< 2 år	+	0
• Om lämpligt, anlägg ytliga avrinningsvägar.		< 5 år	< 10 år	+++	++
• Inled provtagning för att bedöma kemisk och biologisk status i Kyrkviken. Utred sedimentens roll för vattenkvalitet och syreförhållanden i djupområden	TFF+MSK	< 2 år	< 2 år	+	+
• Utred möjliga åtgärder för förbättrad kemisk och biologisk status, inklusive möjligheten att söka LOVA-bidrag.		< 2 år	< 2 år	+	0
• Minska internbelastningen av fosfor i Kottlasjön genom sedimentåtgärder.	TFF	Pågår	< 2 år	+++	+
• Utöka provtagningen för att bedöma utvecklingen av kemisk och biologisk status i Stockbysjön och Kottlasjön.	TFF	< 2 år	Kontinuerligt	+	+
• Utred näringstillförseln från Västra Långängskärret till Kottlasjön och om relevant, åtgärder för att minskar tillförseln.	TFF	< 2 år	< 2 år	+	0
• Om lämpligt, genomför åtgärder.		< 2 år	< 2 år	++	+

Kostnader

0 Utan kostnad
(+) Mycket låg kostnad
+ Låg kostnad
++ Medelhög kostnad
+++ Hög kostnad

Förkortningar

TFF = teknik- och fastighetsförvaltningen
MSK = miljö- och stadsbyggnadskontoret
LKF = lärande- och kulturförvaltningen
SLK = stadsledningskontoret

Hur tolkas tidsintervallerna? Exempel:

Åtgärdsförslag	Åtgärd påbörjas inom	Genomförandetid
Utred möjligheten att öka tillrinning till Kottlasjön.	< 2 år	< 2 år
Genomför eventuella åtgärder.	< 10 år	< 10 år

Inom två år påbörjas arbetet med att utreda möjligheten att öka tillrinningen till Kottlasjön. Från tidpunkten då utredningen påbörjas ska den färdigställas inom ytterligare två år. Ev. åtgärder påbörjas senast två år efter att utredningen är färdig och inom nästkommande tio år ska åtgärderna vara genomförda. Från att utredningen påbörjas tills färdigställda åtgärder tar därmed högst 2+2+10+10=24 år.

ÅTGÄRDER SOM KOPPLAR TILL MÅL 2, FORTS:
LIDINGÖ HAR VATTEN AV GOD KVALITET

	HUVUDANSVARIG FÖRVALTNING	ÅTGÄRD BÖR PÅBÖRJAS INOM	GENOMFÖRANDE-TID	UPPSKATTAD KOSTNAD FÖR ÅTGÄRD	UPPSKATTAD ÖKNING AV DRIFTKOSTNAD
• Utred möjligheten att öka tillrinningen till Kottlasjön. • Genomför eventuella åtgärder.	TFF	< 2 år < 10 år	< 2 år < 10 år	(+) +	0 +
• Utred möjligheten till förbättrad rening av dagvatten innan det släpps ut i Kottlasjöns östra vik. • Om lämpligt, genomför åtgärder.	TFF	< 5 år < 2 år	< 2 år < 2 år	+ +++	0 +
• Öka infiltrationen av vägdagvatten. Utred var kantsten kan tas bort för att skapa översilningsytor för vägdagvatten. • Genomför åtgärderna.	TFF	Påbörjad < 2 år	< 2 år < 2 år	(+) ++	0 +
• Utred och peka ut lämpliga platser för snöupplag • Genomför eventuellt nödvändiga anläggningsarbeten	TFF	< 2 år < 2 år	< 2 år < 2 år	(+) ++	0 +
• Utred VA verksamhetsområdet inom Räviken. • Bygg, om lämpligt, ut kommunalt VA till Räviken. Bekostas av taxekollektivet.	TFF	< 2 år < 2 år	< 2 år < 2 år	+ +++	0 +
• Genomför ett spårningsarbete av spillvatten för att upptäcka eventuellt felaktiga kopplingar till dagvattennätet. • Se till att eventuella upptäckta felaktiga kopplingar blir åtgärdade av ansvarig för de aktuella ledningarna.	TFF	< 5 år < 5 år	< 10 år < 10 år	++ +++	0 0
• Informera Lidingöborna hur användningen av gödsel och bekämpningsmedel kan minska i trädgårdar.	MSK	< 2 år	< 2 år	+	0
• Gör en översyn av gödselhantering vid tillsyn av djurhållning och i betesavtal.	TFF+MSK	< 5 år	< 2 år	+	0

Kostnader

0 Utan kostnad
 (+) Mycket låg kostnad
 + Låg kostnad
 ++ Medelhög kostnad
 +++ Hög kostnad

Förkortningar

TFF = teknik- och fastighetsförvaltningen
 MSK = miljö- och stadsbyggnadskontoret
 LKF = lärande- och kulturförvaltningen
 SLK = stadsledningskontoret

Hur tolkas tidsintervallerna? Exempel:

Åtgärdsförslag	Åtgärd påbörjas inom	Genomförandetid
Utred möjligheten att öka tillrinning till Kottlasjön.	< 2 år	< 2 år
Genomför eventuella åtgärder.	< 10 år	< 10 år

Inom två år påbörjas arbetet med att utreda möjligheten att öka tillrinningen till Kottlasjön. Från tidpunkten då utredningen påbörjas ska den färdigställas inom ytterligare två år. Ev. åtgärder påbörjas senast två år efter att utredningen är färdig och inom nästkommande tio år ska åtgärderna vara genomförda. Från att utredningen påbörjas tills färdigställda åtgärder tar därmed högst 2+2+10+10=24 år.

**ÅTGÄRDER SOM KOPPLAR TILL MÅL 3:
LIDINGÖ HAR EN VARIATIONSRIK
OCH ATTRAKTIV REKREATION FÖR ALLA**

	HUVUDANSVARIG FÖRVALTNING	ÅTGÄRD BÖR PÅBÖRJAS INOM	GENOMFÖRANDETID	UPPSKATTAD KOSTNAD FÖR ÅTGÄRD	UPPSKATTAD ÖKNING AV DRIFTKOSTNAD
- Utred åtgärder för kulturmiljö- och naturvård vid Mölnaån. - Genomför restaurering.	TFF	Påbörjad < 2 år	< 2 år < 2 år	+ +++	0 +
- Visa med tydligare skyltning hur befintliga strandpromenader kan nås. - Förbättra tillfartsvägarnas tillgänglighet och, där lämpligt, anlägg handikapparkering.	TFF	< 2 år < 5 år	< 2 år < 5 år	+ +++	(+) +
Tydliggör det befintliga kravet att bryggor som är anlagda på allmän mark ska vara tillgängliga för allmänheten.	MSK	< 2 år	< 2 år	(+)	0
Utred möjligheten att förverkliga detaljplan där strandområde är allmän platsmark men ännu inte tillgänglig för allmänheten.	MSK	< 2 år	< 2 år	+	+
- Ta fram skyltar och vägvisningar som visar allmän mark vid kusterna där det är otydligt. - Anlägg stigar och spänger vid behov.	TFF	< 2 år < 2 år	< 2 år < 2 år	+ ++	0 +
Utred i samråd med fastighetsägarna förutsättningarna för att anlägga en fortsättning på bryggvägen öster om Lidingsberg.	TFF	< 10 år	< 5 år	+	0
- Utred tillsammans med Lidingö båtförbund hur antalet öppna båttrampor kan utökas. - Utöka antalet öppna båttrampor och förbättra befintliga.	TFF	< 2 år < 2 år	< 5 år < 5 år	+ ++	0 +
Anordna iläggingsplatser för kanoter.	TFF	< 2 år	< 5 år	+	(+)
Inventera allmänna och privata bryggor på allmän mark.	MSK	< 5 år	< 2 år	+	0
- Utred var god tillgänglighet för fiske och upplevelse av vatten kan ordnas. - Genomför åtgärder.	TFF	< 5 år < 5 år	< 2 år < 5 år	(+) +++	0 ++
Skapa kulturstig med informationsskyltar, t.ex. marinekologiska fynd, "sommarnöjen", hamnar, varv och kvarnmiljö	TFF	< 10 år	< 2 år	+	(+)

Kostnader

0 Utan kostnad
(+) Mycket låg kostnad
+ Låg kostnad
++ Medelhög kostnad
+++ Hög kostnad

Förkortningar

TFF = teknik- och fastighetsförvaltningen
MSK = miljö- och stadsbyggnadskontoret
LKF = lärande- och kulturförvaltningen
SLK = stadsledningskontoret

Hur tolkas tidsintervallerna? Exempel:

Åtgärdsförslag	Åtgärd påbörjas inom	Genomförandetid
Utred möjligheten att öka tillrinning till Kottlasjön.	< 2 år	< 2 år
Genomför eventuella åtgärder.	< 10 år	< 10 år

Inom två år påbörjas arbetet med att utreda möjligheten att öka tillrinningen till Kottlasjön. Från tidpunkten då utredningen påbörjas ska den färdigställas inom ytterligare två år. Ev. åtgärder påbörjas senast två år efter att utredningen är färdig och inom nästkommande tio år ska åtgärderna vara genomförda. Från att utredningen påbörjas tills färdigställda åtgärder tar därmed högst 2+2+10+10=24 år.

ÅTGÄRDER SOM KOPPLAR TILL MÅL 3, FORTS:
LIDINGÖ HAR EN VARIATIONSRIK
OCH ATTRAKTIV REKREATION FÖR ALLA

	HUVUDANSVARIG FÖRVALTNING	ÅTGÄRD BÖR PÅBÖRJAS INOM	GENOMFÖRANDETID	UPPSKATTAD KOSTNAD FÖR ÅTGÄRD	UPPSKATTAD ÖKNING AV DRIFTKOSTNAD
• Ta fram ett badplatsprogram	TFF	< 2 år	< 2 år	(+)	0
• Öka tillgängligheten till badplatsen vid Kottlasjön för personer med fysisk funktionsvariation.	TFF	Påbörjad	< 2 år	++	(+)
• Utred kommunal badplats vid Hustegaholm.	TFF	Påbörjad	< 2 år	(+)	0
• Om lämpligt, anlägg badplats anpassad för personer med lättare fysisk funktionsvariation		< 2 år	< 2 år	++	+
• Utred kommunal badbrygga vid Askrikestranden (piren).	TFF	Påbörjad	< 2 år	(+)	0
• Om lämpligt, anlägg badbrygga.		< 2 år	< 2 år	++	+
• Öka tillgängligheten till badplatsen vid Fågelöudde för personer med fysisk funktionsvariation.	TFF	< 5 år	< 2 år	+++	+
• Utred kommunal badplats vid Dalakolonin.	TFF	< 5 år	< 5 år	(+)	0
• Om lämpligt, anlägg badplats.		< 5 år	< 5 år	++	+
• Utred kommunal badbrygga vid Islinge brygga.	TFF	< 5 år	< 2 år	(+)	0
• Om lämpligt, anlägg badbrygga.		< 10 år	< 2 år	++	+
• Utred hundbad på östra sidan av Fågelöudde eller i Breviksområdet.	TFF	< 5 år	< 2 år	(+)	0
• Om lämpligt, anlägg hundbad.		< 5 år	< 2 år	+	+
• Anpassa bryggan vid Stockbysjön för naturpedagogik.	TFF	< 2 år	< 2 år	+	+
• Utred möjligheterna att öka naturvärdena och möjligheten till naturpedagogik med koppling till vattensalamandrarna i Zetterbergsdammen.	TFF	< 2 år	< 2 år	+	(+)
• Spela in undervattensfilm i Stockbysjön.	TFF	< 10 år	< 2 år	+	0

Kostnader

0 Utan kostnad
 (+) Mycket låg kostnad
 + Låg kostnad
 ++ Medelhög kostnad
 +++ Hög kostnad

Förkortningar

TFF = teknik- och fastighetsförvaltningen
 MSK = miljö- och stadsbyggnadskontoret
 LKF = lärande- och kulturförvaltningen
 SLK = stadsledningskontoret

Hur tolkas tidsintervallerna? Exempel:

Åtgärdsförslag	Åtgärd påbörjas inom	Genomförandetid
Utred möjligheten att öka tillrinning till Kottlasjön.	< 2 år	< 2 år
Genomför eventuella åtgärder.	< 10 år	< 10 år

Inom två år påbörjas arbetet med att utreda möjligheten att öka tillrinningen till Kottlasjön. Från tidpunkten då utredningen påbörjas ska den färdigställas inom ytterligare två år. Ev. åtgärder påbörjas senast två år efter att utredningen är färdig och inom nästkommande tio år ska åtgärderna vara genomförda. Från att utredningen påbörjas tills färdigställda åtgärder tar därmed högst 2+2+10+10=24 år.

ÅTGÄRDER SOM KOPPLAR TILL FLERA MÅL:

	HUVUDANSVARIG FÖRVALTNING	ÅTGÄRD BÖR PÅBÖRJAS INOM	GENOMFÖRANDETID	UPPSKATTAD KOSTNAD FÖR ÅTGÄRD	UPPSKATTAD ÖKNING AV DRIFTKOSTNAD
• Utarbeta, i samråd med Lidingö båtförbund, riktlinjer för planering och utveckling av småbåtshamnar och uppläggningsplatser för att minimera miljöpåverkan. Riktlinjerna ska också redovisa vilka miljökrav som ska uppfyllas inför förtätning eller utbyggnad.	TFF+MSK	< 2 år	< 2 år	+	0
• Utred, i samråd med Lidingö båtförbund, lämplig plats, kostnad och finansieringsalternativ för en eller ett par båthamnar.	TFF	< 2 år	< 2 år	+	0
• Utred hur natur- och rekreationsvärden kan utvecklas i de inre delarna av Kyrkviken i samband med anläggande av nya dammar för rening av dagvatten.	TFF	Påbörjad	< 2 år	+	0
• Genomföra åtgärder.		< 2 år	< 5 år	+++	+
• Öka plockstädningen av stränder.	TFF	< 2 år	Kontinuerligt	(+)	+
• Informera kringboende om trädgårdsgödsling, fiske och vattenväxters påverkan på Kottlasjöns vattenkvalitet.	TFF	< 2 år	< 2 år	(+)	0
• Identifiera lämpliga grönområden där kulverterade diken kan återställas för att öka den biologiska mångfalden, bland annat diket mellan östra och västra Långängskärret och återställ dessa värden.	TFF+MSK	< 5 år	< 2 år	+	0
• Genomföra åtgärder.		< 2 år	< 10 år	+++	+
• Ta fram pedagogiskt material som stödjer lärande om Lidingös vattenmiljöer för förskola och skola.	LKF	< 5 år	< 2 år	+	0

Kostnader

0 Utan kostnad
 (+) Mycket låg kostnad
 + Låg kostnad
 ++ Medelhög kostnad
 +++ Hög kostnad

Förkortningar

TFF = teknik- och fastighetsförvaltningen
 MSK = miljö- och stadsbyggnadskontoret
 LKF = lärande- och kulturförvaltningen
 SLK = stadsledningskontoret

Hur tolkas tidsintervallerna? Exempel:

Åtgärdsförslag	Åtgärd påbörjas inom	Genomförandetid
Utred möjligheten att öka tillrinning till Kottlasjön.	< 2 år	< 2 år
Genomför eventuella åtgärder.	< 10 år	< 10 år

Inom två år påbörjas arbetet med att utreda möjligheten att öka tillrinningen till Kottlasjön. Från tidpunkten då utredningen påbörjas ska den färdigställas inom ytterligare två år. Ev. åtgärder påbörjas senast två år efter att utredningen är färdig och inom nästkommande tio år ska åtgärderna vara genomförda. Från att utredningen påbörjas tills färdigställda åtgärder tar därmed högst 2+2+10+10=24 år.